

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-30 ta' Jannar, 2008

Citazzjoni Numru. 951/1991/3

**John O'Dea bħala direttur għan-nom tas-soċjetà
*Caterlink Limited***

Versus

**Sydney Ellul Sullivan bħala direttur tas-soċjetà
*Sudipta Limited***

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda titlob illi s-soċjetà konvenuta troddilha ħwejjeġ mobbli proprjetà tagħha, jew daqskemm jiswew dawk il-ħwejjeġ jekk ma għadhomx f'idejn il-konvenuta.

Iċ-ċitazzjoni tgħid illi s-soċjetà attriċi hija sidt il-ħwejjeġ mobbli elenkati f'inventarju meħmuż fil-proċess¹. Dawn il-ħwejjeġ kienu f'fond – numru 56/57, Triq Żakkarija, il-Belt Valletta – li kien mikri lill-konvenuta u ġew f'idejn is-

¹ *Fol.* 33.

soċjetà attriċi fis-16 t'April 1991 meta din xtrat dak il-fond u l-konvenuta tatha ċ-ċwieviet.

Għalxejn l-attriċi se jkollha lill-konvenuta biex troddilha dawn il-ħwejjeġ, u l-attriċi issa għandha suspett illi l-konvenuta bieghet dawn il-ħwejjeġ jew xi wħud minnhom. Għalhekk fetħet din il-kawża u qiegħda titlob illi din il-qorti:

1. tgħid illi l-ħwejjeġ mobbli elenkati fl-inventarju huma proprjetà tas-soċjetà attriċi;
2. tgħid illi fis-16 t'April 1991 dawn il-ħwejjeġ mobbli ġew f'idejn is-soċjetà konvenuta mingħajr titolu u b'dan illi l-attriċi kellha jedd toħodhom "liberament";
3. tgħid liema minn dawk il-ħwejjeġ għadhom f'idejn il-konvenuta u liema minnhom ma għadhomx f'idejha;
4. tordna lill-konvenuta sabiex fi żmien qasir li jingħatalha mill-qorti trodd lill-attriċi dawk fost il-ħwejjeġ imsemmija li għadhom f'idejha;
5. tgħid illi l-konvenuta għandha tagħmel tajjeb għal dawk il-ħwejjeġ li ma jistgħux jintraddu għax ma għadhomx f'idejha billi tħallas lill-attriċi kumpens daqskemm jiswew;
6. tillikwida dan il-kumpens, bil-għajnuna ta' periti jekk meħtieġ; u
7. tikkundanna lill-konvenuta tħallas is-somma li tigi hekk likwidata.

L-attriċi qiegħda titlob ukoll l-imgħax u l-ispejjeż, fosthom dawk tal-mandat ta' inibizzjoni numru 2504/1991.

Is-soċjetà konvenuta ma ressqitx l-eċċezzjonijiet tagħha fiż-żmien li tagħti l-liġi, iżda, wara li l-qorti fl-10 ta' Diċembru 1991² reġgħet tatha żmien, il-konvenuta ressqet dawn l-eċċezzjonijiet:

1. kif għandu jidher mill-kitba tas-16 t'April 1991 is-soċjetà konvenuta xtrat il-ħwejjeġ mobbli kollha li kien hemm fil-fond 56/57, Triq Żakkarija, il-Belt Valletta;
2. qabel ma iffirmaw dik il-kitba l-partijiet kienu ftiehem illi l-konvenuta tixtri mingħand l-attriċi l-ħwejjeġ mobbli kollha li kien hemm fil-fond bil-prezz ta' tlitt elef, ħames mija u ħamsin lira (Lm3,550);
3. l-attriċi ingannat lill-konvenuta għax fl-inventarju li tatha dak il-ħin li kienet iffirmata l-kitba l-konvenuta ħalliet barra numru ta' oġġetti għalkemm kienet qalet illi fl-inventarju tniżżlu l-ħwejjeġ mobbli kollha; u

² Fol. 9.

4. issa, b'din il-kawża tallum, il-konvenuta qiegħda tfittex li tapprofitta ruħha minn dak l-ingann.

B'dikriet tat-2 ta' Marzu 1993³ inħatar perit tekniku sabiex igħid kemm jiswew il-ħwejjeġ li twarhom saret il-kawża, iżda b'dikriet ieħor ta' l-4 ta' Novembru 2003⁴ tħassret il-ħatra billi, sa dakinhar, aktar minn għaxar snin wara l-ħatra tiegħu, il-perit kien għadu ma irrelatax.

Fl-1 ta' Marzu 2005⁵ il-kawża marret *sine die* billi l-attriċi ma wrietx interess, iżda, wara talba magħmula mill-attriċi fl-4 ta' Marzu 2005, il-kawża reġgħet tqiegħdet fuq il-listi għas-smiġħ u, wara li saru n-notifiki bl-avviż ta' ri-appuntament, tħalliet għallum għas-sentenza.

Il-fatti rilevanti seħħew hekk:

Is-soċjetà konvenuta kienet tikri l-fond numru 56/57, Triq Żakkarija, il-Belt Valletta mingħand terzi. L-attriċi xtrat dan il-fond u waslet għal ftehim mal-konvenuta biex din iċċedi l-kiri u troddilha l-fond. Sar ukoll ftehim, b'kitba tas-16 t'April 1991⁶, biex il-konvenuta tbigħ lill-attriċi l-ħwejjeġ mobbli, jew xi ħwejjeġ mobbli, li kien hemm fil-fond. Il-parti rilevanti tal-kitba tgħid hekk:

... .. the vendor (is-soċjetà attriċi) hereby sells and transfers to the purchaser who accepts, purchases, buys and acquires all the movable effects situated in the premises 56/57, Zachary Street, Valletta, and this under the following terms and conditions:

1. The movable effects are those mentioned in the attached inventory marked doc. A, which inventory forms an integral part of this agreement;

Tassew illi hemm kontradizzjoni bejn l-ewwel paragrafu miġjub fuq, illi jgħid illi qegħdin jinbigħu l-ħwejjeġ mobbli kollha li jinsabu fil-fond, u t-tieni paragrafu (dak bin-numru 1) li jgħid illi l-mobbli mibjugħa huma dawk elenkati fl-inventarju. Mela x'kien tassew il-ħsieb tal-partijiet: li jinbigħ kull ma kien hemm fil-fond, u għalhekk l-inventarju jkun biss elenku mhux tassativ, jew li jinbigħ biss dak li hemm imniżżel fl-inventarju?

Tassew illi, jekk sejjer jinbigħ kull ma hemm fil-post, l-inventarju ma jservi għal xejn, għax bih u mingħajru s-

³ Fol. 83.

⁴ Fol. 141.

⁵ Fol. 215.

⁶ Fol. 34.

sitwazzjoni tibqa' l-istess, u dan huwa argument favur l-interpretazzjoni illi l-ħwejjeġ mibjugħa huma biss dawk li jidhru fl-inventarju, għax ebda stipulazzjoni ma għandha titqies li saret għalxejn (art. 1004 Kod. Ċiv.). Min-naħa l-oħra, għall-interpretazzjoni tal-ħsieb tal-partijiet huwa relevanti wkoll dak li jingħad fl-añħar paragrafu tal-ftehim, li jgħid hekk:

... .. the parties declare that they have no further claims or rights against each other regarding the movable effects

Dan l-añħar patt juri illi s-soċjetà attriċi ma għamlet ebda riżerva dwar xi ħwejjeġ mobbli li ma jidhru fl-inventarju, u l-qorti għalhekk, billi tqis il-pattijiet kollha meħuda flimkien (art. 1003 Kod. Ċiv.), tifhem illi l-inventarju huwa biss deskrittiv, u illi l-kliem ċar tal-ftehim – “*all the movable effects situated in the premises*” – ifisser dak li qiegħed igħid, viz. il-ħwejjeġ mobbli kollha (art. 1002 Kod. Ċiv.).

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti taqta' l-kawża billi, wara li tilqa' l-ewwel eċċezzjoni tas-soċjetà konvenuta, tiċħad it-talbiet kollha tas-soċjetà attriċi u tikkundannaha tħallas l-ispejjeż kollha tal-kawża.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----